

partită (scherzo cu trio) prinde viață prin limbajul modal de esență prokofieviană. Deși orchestra este densă ca număr de executanți, orchestrația pare aerisită printr-o tratare care, evitând desfășurări compacte, „în pachete“, urmează în permanență principiul dialogului instrumental.

Surpriza ne vine și din partea celor două soliste — confirmate la concursuri internaționale de specialitate — pianista Anuș Cividian, absolventă a Conservatorului ieșean și Georgiana Ciobanu, elevă a Liceului de muzică din București.

Concertul pentru pian și orchestră în fa minor de J. S. Bach a cunoscut, prin Anuș Cividian, o nouă tâlmăcire în stil, printr-o artă pianistică extrem de îngrijită, particularizată prin sensibilitate, discreție, egalitate a atacului și construcție încheată a frazelor. Orchestra a contribuit la reușita interpretării, dând pregnanță stilistică printr-o bună sincronizare și delimitare a planurilor dinamice.

Georgiana Ciobanu este — și nu se oprește aici — o nouă tinără speranță a violonisticii românești. Lucrări ca *Poemul* de Chausson și *Rapsodia „Tzigane“* pentru vioară și orchestră de Ravel, de o bogăție melodică, ritmică, armonică, timbrală dusă pînă la luxuriantă, nu sînt, în versiunea Georgiane Ciobanu, simple răstălmăciri ale unor piese de rezistență, ridicîndu-se deasupra acestui nivel prin maturitatea și siguranța execuției. Pătrunzînd spiritul lucrărilor și redîndu-l mai mult decît convingător, ne-a relevat, printr-o largă paletă dinamică, potențe de cantabilitate și viteză puțin întîlnite la vîrsta ei.

Făcîndu-se simțită și pînă acum, ca acompaniatoare, prezența orchestrei devine tot mai vie, odată cu momentul în care ea își asumă rolul principal. Cu aceeași participare care-l caracterizează, Dorin Franțeș dirijează „*Uvertura 1812*“ de P. I. Ciaikovski. Inserate pe fondul melocicității ceaikovskiene, variațiile pe tema „Marsilieizei“ dobîndesc de fiecare dată alte semnificații prin gestul amplu, aparent teatral, dar eficient al dirijorului. Edificiul pe care-l clădește maleabilitatea baghetei lui Dorin Franțeș marchează festiv și solemn momentul de încheiere al unei obișnuite seri simfonice sibiene.

Roxana HAȘEGAN-BĂLAȘ

BOTOȘANI

Filarmonica la a 34-a stagiune

Invitația pe care mi-o lansa, recent, Filarmonica botoșăneană, m-a surprins puțin; era vorba de a participa la deschiderea celei de a 34-a stagiuni (cifra m-a impresionat) și, în plus, de a susține o prelegere în cadrul perfecționării profesionale a membrilor orchestrei. Iată deci, mi-am spus, muzicienii care doresc să se informeze, care-și doresc progresul permanent nefiind mulțumiți doar cu stadiul actual de cunoștințe. Incitat de toate acestea am purces către îndepărtatele meleaguri ale Nordului Moldovei pe care nu le mai vizitasem de foarte mult timp: peisaj frumos, liniștit și un oraș ce îmbină armonios vechile clădiri cu cele noi (o notă aparte o creează arhitectonica originală a construcțiilor moderne care, multe din ele, ies din tiparele cam standardizate existente deseori). Sala teatrului Eminescu, unde se desfășura repetiția generală a concertului, m-a întîmpinat ca o gazdă primitoare, cu o acustică bună. Pe scenă orchestra, confruntată cu inevitabilele dificultăți ale unor partituri românești și romantice, reia cu conștiințozitate pasajele, finisează frazările, rețușează asamblajele. Bagheta atentă și fermă a lui Teodor Romașcanu veghează cu grijă ca totul să iasă cît mai bine. Și rezultatul, cu adevărat

de calitate, se materializează într-un concert de frumoasă ținută tehnică și muzicală, care marchează corespunzător intrarea colectivului de instrumentiști ai Botoșanilor în cel de al 34-lea an de existență. A fost o manifestare în care m-a impresionat în egală măsură muzicalitatea și precizia construcțiilor sonore realizate de tînărul șef de orchestră dar și promptitudinea cu care ansamblul a răspuns și a urmat sugestiile dirijorale. Dacă adăugăm indiscutabilul talent violonistic al solistului (Gabriel Croitoru, încă student al Conservatorului bucureștean dar deja un artist aureolat cu numeroase premii naționale și internaționale) avem imaginea concertului din 19 septembrie.

Întîlnirea de a doua zi cu membrii orchestrei a prilejuit un contact de idei interesante; au fost discutate probleme legate de muzica contemporană românească, cu trimeri în domeniul creației și interpretării. Secretarul muzical al Filarmonicii, Ion Țurcanu, mi-a furnizat o listă consistentă de lucrări românești, abordate în primă audiere absolută aici (D. Bughici, Andrei Tănăsescu, V. Opran etc.) sau prime audiții (P. Bentoiu, T. Grigoriu, B. Csiky, Șt. Niculescu, A. Vieru, A. Stroe, Ș. Nichifor, Liana Alexandra, A. Zeman, V. Spătăreanu și mulți alții). Premiul II obținut la ultimele două ediții ale „Cin-tării României“ confirmă seriozitatea cu care se muncеște aici. Colectivul orchestrei, în plină consolidare, își dorește ascensiunea pe noi trepte de profesionalism demonstrînd faptul că la Botoșani funcționează o formație serioasă, reprezentativă pentru noua școală muzicală românească, formație a cărei menire rămîne aceea de a propaga (la un nivel artistic cît mai înalt) marile valori ale muzicii românești și universale.

Dar BUCU

SUCEAVA

Concurs de interpretare

Concursul muzical de interpretare instrumentală „Ciprian Porumbescu“ de la Suceava, concurs dotat cu Trofeul „Lira de aur“ și organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul Județean de Cultură și Educație Socialistă, este deja o realitate de însemnătate deosebită în viața noastră muzicală. Derulată în intervalul 25 iulie — 3 august, ediția a XV-a, dedicată aniversării a 65 de ani de la fîurirea Partidului Comunist Român și a 21 de ani de la istoricul al IX-lea Congres al Partidului, a pus în evidență nu numai nivelul înalt al competiției și competitorilor, de pe toate meleagurile țării, ci și o serie de modificări față de precedentele ediții, de natură să îmbunătățească atît nivelul general al audierilor (publice) cît și eficiența generală a acestui concurs care trebuie înțeles, în linii mari, în contextul pedagogiei instrumentale românești.

Astfel, regulamentul de participare permite înscrierea unor elevi din clasa a VIII-a care au implinit 14 ani după 31 decembrie din anul precedent. Deja, la asemenea vîrstă unele performanțe notabile sînt posibile și fapt e că, de data aceasta, am asistat la multe evoluții de natură a entuziasma un public umplînd consistent generoasa sală a Casei de Cultură a Sindicatelor din localitate. Apoi, față de ediții precedente, am remarcat o mai mare prezență în concurs a unor interpreți la instrumentele de suflat din lemn și din alamă; de asemenea, notabilă este o *sui generis* premieră: participarea, pentru prima dată la Suceava, a unor concurenți la harpă, instrumentul fiind adus de la Liceul „George Enescu“ din București (semnalăm cu această ocazie și o anomalie — cum e posibilă înscrierea în concurs a acestei „cate-

gorii" fără a se crea condiții adecvate de participare? ! — ne gândim la faptul că instrumentul a fost adus de la București pe cheltuiala concurenților).

Nu vom scrie aici o cronică urmînd să cuprindă aproape 200 de paragrafe, număr egal cu numărul concurenților înscriși. Nu vom face nici cronici la micro-concertele și micro-recitalurile susținute în diferite întreprinderi și instituții din oraș și județ, manifestări completînd fericit agenda concursului.

O prezentare generală a manifestării am realizat-o deja — semnalînd aici calități și îmbunătățiri incontestabile — și ea se cere completată prin cîteva cuvinte pe marginea „maiestriei“ cîștigătorului din acest an al muț-rîvnitului trofeu „Lira de aur“; este vorba de pianistul Florin Farkaș, de 14 ani, elev la Liceul „George Enescu“, clasa profesorului Constantin Nițu (profesor care a „dat“ — semnificativ lucru — și pe cîștigătorul de anul trecut de la Suceava, Bogdan Pavlică). Interpretînd în concurs *Variațiuni brizante* de Chopin, *Studiu nr. 49 op. 740* de Czerny și *Fantezia* de Silvestri, Florin Farkaș a demonstrat că se află în posesia unei tehnici instrumentale, bine puse la punct, completîndu-se fericit cu o inteligență vizibilă din arcuirea frazării, din gradările contrastelor presupuse de arhitectonica lucrărilor, cu o fantezie și o sensibilitate care au cucerit publicul sucevean (și, deopotrivă, membrii juriului, condus de conf. univ. Ioan Cheptea). Florin Farkaș are deja datele unei interpretări complexe; sperăm că, în timp, se vor adăuga și cele ale unei viziuni mature a actului muzical, adăugire plauzibilă avînd în vedere incontestabilele sale calități artistice.

Viorel CREȚU

COSTINEȘTI

Zilele Jazzului

Organizată în plin sezon estival la Costinești în frumoasa stațiune unde marea, soarele, tinerețea, muzica și buna dispoziție sînt stăpîne absolute, ediția a VI-a a „Zilelor Jazzului“ a stîrnit interesul unui public eterogen dar numeros, depășind seară de seară numărul sponit de locuri al amfiteatrului. Reprezentanți ai unor generații și contexte stilistice diferite, muzicienii invitați au contribuit la o eficace propagandă a jazzului de aleasă ținută, a unei muzici cu implicații asupra culturii și sensibilității publicului.

Majoritatea instrumentiștilor, a formațiilor auziate au pregătit pentru Costinești piese inedite, atestînd dorința de înnoire a ideilor și mijloacelor expresive, de șefuire neîntreruptă a tehnicii de execuție. Îi avem în vedere mai întîi pe Ion Baciș jr. și pe membrii cvintetului „Studio“ (Iasi) cărora le-a aparținut, de fapt, conform programării, prima gală de recitaluri. După o apreciată prezență pe scena Festivalului de la Debrece (Ungaria) spre sfîrșitul lunii iulie, Ion Baciș jr. a prezentat la Costinești un recital de pian solo ce a impresionat prin apelul la cele mai autentice elemente de tehnică instrumentală preuate din istoria stilurilor pianistice și din arsenalul modern — elemente care, integrate organic stilului propriu al pianistului, slujesc ideile melodice. Un melodism ușor romantic, de o pronunțată dar deloc exagerată caofilie și expresivitate, sugerat odată mai muț de touché-ul rafinat. Și dacă în asemenea tip de piese transpare influența benefică a aceluși romantic al avangardei care a fost regretatul Bill Evans, ritmurile pregnante, ostinate, armonia staționară, spiritul viu al blues-ului au amînit uneori un alt creator de stil în jazzul contemporan. Keith Jarrett. Dar, în cazul lui Ion Baciș infuența nu presupune obediența și inteligența și subtilitatea cu care modelul este adaptat

creativității proprii. Echilibrul, muzicalitatea profundă, bunul gust definesc aparițiile muzicale ale tînărului pianist.

Lipsindu-se acum de sofisticatul instrumentar electronic la care a aderat recent, pianistul și coordonatorul cvintetului „Studio“ Romeo Cozma a adaptat noul program elaborat pentru această manifestare la sursele sonore acustice (saxofonul tenor, bateria, percuția, pianul), singurele amplificate fiind ghitară bas și pianul electric. Jazz-rock-ul practic de ieșeni se caracterizează prin pregnanța ritmului impusă de M. Baciș, Florentin Daraban și Bogdan Pîrjol, ce susține prin contrast solo-urile lirice, melodioase, decontractate, rareori izbucnind în strigăte și distorsiuni sonore ale saxofonului tenor, instrument ce-și găsește în Eugen Amarandei un tot mai apreciat exponent.

O plăcută surpriză a produs recitalul trio-ului alcătuit din Zoltan Boros (pian), Decebal și Ovidiu Bădilă (ghitară amplificată-contrabas). Componența acestui trio de corzi elimină bateria (factor ritmic de neînlocuit în jazzul atîtor decenii, deseori asumîndu-și cu rezultate remarcabile rolul basului acustic în ultimii ani). Cei trei muzicieni bucureșteni și-au ales ca sugestii improvizatorice tocmai teme de Duke Ellington și Charlie Parker (pretabile execuției cu swing), impresionînd prin acuratețea stilistică în abordarea celor doi corifei, prin admirabila omogenitate de grup, prin dialogul strîns dintre basul electric și cel amplificat — proaspătul reușit pe locul doi la examenul de admitere al facultății de matematică bucureșteră care este Decebal Bădilă dovedindu-se din nou un excelent cunoscător al ghitariei, bun armonist și improvizator cu gust. Pendulînd între ritmul rubato și pulsația intensă susținută, cîntul spontan al lui Zoltan Boros pe propria-i temă „Toamna în orașul meu“ a vădit un jazzman autentic, ce apelează întotdeauna la verificări și veșnic profitabile elemente de structură muzicală tipice jazzului clasic. Sonoritate camerală, ritm incitant, expresivitate, virtuozitate, har al desenului melodic — sînt atributele unuia dintre cele mai reușite recitaluri auziate la Costinești.

Stilurile revolote au resuscitat interes datorită Cvartetului Vocal din Sibiu, cvintetului condus de saxofonistul Garbis Dedeian și ghitaristului Alexandru Andrieș (București). Gospel și blues dar și elemente de tehnică interpretativă și vocală modernă preluate din arsenalul îmbogățit de Bobby McFerrin sau Al. Jarreau, atenție specială acordată modului de emisie a sunetelor, cuvintelor și silabelor în scopul muzicalizării, a ritmizării totale, puternicul caracter de show imprimat de textele, de evoluția scenică a neobositului George David au contribuit la realizarea unui recital-spectacol cu mare priză la public. Și de această dată, aranjamentele sembrate de profesorul Nicolae Ionescu, conducătorul formației, au impus elemente intonaționale și ritmice dificile, alternări rapide de replici improvizate și pasaje de tutti presupunînd temeinica însușire a stilurilor clasice sau moderne, experiența, omogenitatea cvartetului vocal de jazz cu o frumoasă și îndelungată activitate depășind un deceniu.

Revenit după o absență de un an pe scena de concert, saxofonistul Garbis Dedeian nu a oferit elemente de tehnică și interpretare, care să întrevadă evoluția presupusă. Aceeași impresie a lăsat-o și Alexandru Andrieș, apreciat — totuși, de public — pentru textele de o subtilă ironie ale blues-urilor sale.

Cei optsprezece membri ai bigbandului Casei științei și tehnicii pentru tineret din C. U. Napoca au prezentat un program de jazz-rock ce a atras prin pregnanța ritmică asigurată de Zolt Pop (ghitarist dezinvolt în improvizările cu tentă rock), de Lucian Păiș (experimentatul baterist al trio-ului „Triptic“). De remarcat o mai mare atenție acordată pasajelor improvizatorice, fapt ce nu poate decît să bucure, fiind seamă de vîrsta instrumentiștilor pregătiți cu entuziasm și perseverență de profesorul Ștefan Vannai.